

NÓGRÁDI LAPOK ÉS HONTI HIRADÓ

POLITIKAI, TÁRSADALMI S KÖZGAZDÁSZATI HETILAP.

Előfizetési ár:

Egész évre 6 frt. Fél évre 3 frt. Negyed évre 1 frt 50 kr.
Egyes szám ára: 25 krajczár.

Előfizethetnél csupán a kiadóhivatalban lehet B.-Gyarmaton.

Előfizetési pénzek, reklamációk és hirdetések a kiadóhivatalhoz intézendők.

A lap szellemi részére a nyílttérre vonatkozó minden közlemények a szerkesztőhöz küldendők.

Hirdetési díja: három hasábos petítor 5 kr. — Nagyobb és többzori hirdetések jutányosan eszköszöttek.

Bélyeg minden belgátatásnál 30 kr.

Nyílttér garmond sor: 20 kr.

B.-Gyarmat, május hó 28-án.

A közigazgatási javaslat a közigazgatási bizottság retortáin minden nagyobb baj nélkül átment. Organikus részei mind megmaradtak, csakis a fattyúhajtások nyesettek le. Most a pártkörök nyaggtják, mindenki a maga módja szerint. Amit a parlamentben fognak a nagy vita alatt elmondani a függetlenségek, azok már csak halotti beszédek lesznek a vármegye felett.

A törvényjavaslat a közigazgatási bizottságból következőleg került ki:

Az önkormányzat formailag is dekretáltatott a törvény elején, mint a vármegyei közigazgatás alkatesze. Mind a 63 vármegye neve fölvetetett a szövegbe. Az ügygyel a kereskedelmi miniszter szakszerű hatáskörét megóvták s a belügyminiszter csak politikai hatáskört kapott a közutak felett. A fegyelmi uton való hivatalvesztés határozó fórumává a minisztertanácsot tették. Az illetékes miniszter áthelyezési jogát megalapították nemcsak az általa kinevezett, de az alárendeltjei által kinevezett tisztviselőkre is.

A tisztviselők korteskedése elő szorosabb határokat húztak. A tisztviselő a politikai pártgyűlésektől, kormenektől, kérvényezésektől, sőt a jelvényviseléstől is köteles tartózkodni. Annál inkább kimarad a választást vezető bizottságokból.

Az inkompatibilitás esetei szaporodtak s az érdekeltség esetei szabatosabbakká lettek. Megállapították, hogy az érdekelt tisztviselő kötelességeitől nem szabadulhat, ha törvény, vagy hatósági meghagyás valamely rendelet vagy intézkedés megtételét követeli tőle. A felelősség törvénytelen intézkedés esetén, nem az intézkedés végrehajtóját, de egyedül magát a meghagyó felelősről fogja terhelni.

A főispán hatáskörét jelentékenyen megszorították. Az egyes minisztereknek adandó évi referátától fölmentették, ennek helyébe a közigazgatás évi jelentése lépett. Kinevezéseit az illetékes miniszter elé köteles terjeszteni, aki ezt kvalifikáció hiánya esetében 15 nap alatt megsemmisítheti. Törölték azon jogát is, hogy a miniszter az alkalmazottak kinevezése vagy előléptetése esetén a főispán információját köteles legyen meghallgatni. Intézkedései ellen az illetékes miniszternél 15 nap alatt panasz emelhető. Fegyelmi fórumát külön törvény fogja rendezni. Nyugdíjigényei külön rendezettek, bizonyos megszorításokkal. Általában a főispán állása szorosabb korlátok közé szorult.

Az alispán a módosított szövegben mint a vármegyei közigazgatás intéző feje jelenik meg. Az önkormányzati testületben egész sor új tennivalót kapott s közvetlen érintkezési jogot az illetékes miniszterekkel. Nevezetesen a helyi önkormányzat terén, különösen a gazdasági, művelődési és jótékonyági ügyekben kezdeményezési jogot nyert s a törvényhatóság budgetjét és számadásait is ő fogja elkészíteni és tárgyalhatni. A hol másodalispán lesz, ez állásánál fogva szintén tagja lesz a törvényhatósági bizottságnak, állandó választmányának és a közigazgatási bizottságnak.

A jegyzők megmaradnak intézkedési joggal nem bíró központi tisztviselőknek, de a főjegyző állásánál fogva az állandó választmány tagjai közé is bevételtek.

A főorvos állásán változás nem történt. Ellenőrző közeg marad, hatóság nélkül.

A gazdasági felügyelő állására nézve érdekes, hogy az erdészeti és vízügyek az ő hatósága alá kivételnek. Azonfölk az autonóm törvényhatóság az önkormányzat alá eső gazdasági ügyekre egyes esetekben helyette más előadót és szakközvetet is rendelhet.

A szolgabírák hatásköre nem módosul. A számvevőség sem, kivéve, hogy rendes pénzügyi felelősről kivül a főispán is rendelhet ellene fegyelmi eljárást.

A jogtanácsos állását a képviselőház közigazgatási bizottsága kitorolta a javaslatból. Helyébe a tiszti főügyészt illesztette, máskülömben ugyanazon hatáskörrel, mint a milyen a jogtanácsosé lett volna. A t. ügyészek hatáskörébe fölvetetett a községi törvényben rájuk ruházott tennivalók sora is.

A vármegye államjogi ellentállása a ki nem vetett adók és meg nem ajánlott ujonczok dolgában. tágitattott. Az államjogi tilalom (1790/91. XIX. t.-cz.) ellen még az esetben sem szabad a tisztviselőnek cselekednie, ha felsőbb hatóság rendeli. Kivételik azonban az az eset, ha az országgyűlés együtt nem léte esetében, veszély forogván fönn, a király az egész miniszterium felelősségére intézkedik. Ez esetben azonban az országgyűlés azonnal összehívandó s külön törvény igazolja az alkotmányos fölmentést.

A föllebezési jog a vármegye határozatai ellen kiterjesztetett; a főispán és t. főügyész alaki és törvényességi okok miatt is föllebezhet; a t. főügyész a városok, községek és testületek autonóm joga érdekében is. Megállapították, hogy a föllebezés

csak külön törvényes intézkedés vagy közveszély és helyrehozhatlan kár esetén történhet „bírtokon kívül”.

A szabályrendeletek (statutumok) kérdése a meglévő alapon s az autonóm érdekekre nézve előnyös rendezést nyer.

A vármegyei törvényhatóság eminens kérdése sok újítást nyert: még pedig az autonomia előnyére. A főispán (alispán, pénzügyigazgató, árvaszéki elnök, főjegyző, tanfelügyelő, erdőfelügyelő, főjegyző, főorvos, gazd. felügyelő és az államépítészeti hivatal főnöke) kötelesek lesznek a vármegyei közgyűlésen megjelenni, vagy magukat helyettesíteni. Az „állandó választmány” vezető hatásköre részben helyreállított. A főispán rendkívüli közgyűlést akkor is köteles összehívni, ha a bizottsági tagok egytized része írásban kívánja. A közgyűlés tárgyalási szabadsága is kiterjesztést nyert s jogköre az ellenőrzés és kezdeményezés jogának jelentékeny levonásával kibővült.

A járási tanácsban a főispán befolyása korlátozott, ellenben a községek befolyása kibővített.

A közigazgatási bizottság bürokratikus jellege enyhített, nem csak a másodalispán beillesztésével, de azzal is, hogy a vármegye székhelyén működő tisztviselők a bizottság és ennek szakosztályai által fölvilágosítás és szakvélemény végett berendelhetők. A 12 választott törvényhatósági tag után 4 póttag is választandó, akik az előbbiektől akadályoztatása esetén esetenként behívandók. Új intézmény, hogy a választott tagok közül 2 megbízott jelöltet ki, akiket a főispán a hivatalok megvizsgálásához meghívni köteles s akik a bizottság előtt észrevételeket és indítványokat tehetnek. A közigazgatási bizottság, ha a törvényhatósági közgyűlés valamely autonóm határozatát végrehajtását rá bizza, ezt is köteles végrehajtani.

Végül az átmeneti intézkedések közé jelentékeny könnyebbitések és méltányos intézkedések vétettek föl a már alkalmazásban levő vármegyei tisztviselők javára, sőt megállapították, hogy az élethosszig alkalmazott kezelő- és segédzemélyzet az állami szolgálatba végleges minőségben vétetik át. Valamint egyenes utalás történik a fölállítandó közigazgatási bíróság hatáskörére.

Azt hisszük, mindezeket nem fog sokat változtatni a tisztelt ház.

TÁRCZA.

Hová lyukadt ki a másfél millió örökség?

(Folytatás és vég.)

Valóban Glück Samu élő ember volt és X-ben elég jó forgalmú vaskereskedése van ma is. Üzletébe menve, csak nejét és segédjeit találtam, maga Glück Samu úr nem volt odahaza, de neje megbízottat, hogy délré hazajön s valóban haza is jött. Megmondtam neki nevemet s nehezeltőleg szemére vettem, hogy miért nem válaszol levelémre?

— Azért nem válaszolok uram, mert én az úrnak levelet soha sem írtam s így azt sem érthettem meg, hogy mifele örökségből ígérhet nekem az ügyvéd úr 30 ezer forintot.

Kivettem zseemből a levelet és elébe tartva kérdeztem: „Hát nem Glück úr írta nekem ezen levelet?”

— Nem írtam én uram, én tulajdonképpen magyar betűkkel írni nem is tudok, de még olvasni sem. Az igaz, hogy engemet Glück Samunak hívnak, de semmiféle Glück nevezetűvel rokonságban nem vagyok; arról sincs tudomásom, hogy valahol gazdag Glück Ignác halt volna el.

Mintha csak hideg zuhany szakadt volna nyakam közé, megfordultam és siettem haza. Haza érvén, az általam megkeresett széplaki előjáróság nagypécstű levele is asztalomon volt már; kegerő mosolylyal bontottam fel és olvastam belőle a következőket:

„Vett becses levele folytán van szerencsénk tisztelt értemteni uraságod, hogy való igaz, miszerint városunkban Glück Ignác nevezetű cipész ez év folyamán elhalt, s hogy 2 nevezetű kiskorú árva hagyott

maga után s mert a szó legteljesebb értelmében mi vagyona sem maradt, gyermekeiről a különben is szegény viszonyok közt levő városnak kell gondoskodnia.

Igen lekötelezné tisztelt uraságod a város előjáróságát, ha tudatná az elhunyt rokonainak tartózkodási helyét és vagyoni állásukat, hogy a kiskorú árva gondozása iránt megkereshetők volnának” stb.

No még csak ez kellett — gondoltam magamban — utoljára a nagy örökség fejében egypár rongyos gyermeknek adnak gondozásom alá!

Összeszedtem minden írást, mely a néhai Glück Ignác másfélmilliónyi hagyatékára vonatkozott, jó szorosra kerestkötésbe foglalva, lemtáramba csaptam és olykor-olykor jóízűket mosolygottam önmagam felett.

Már csaknem egészen elfeledtem az egész Glück esetet, midőn egy napon tisztességesen — mondhatnám uriasan — öltözött, erősen sémi arcú, mintegy 60 évesnek látszó alak koczogtatott be irodámba. Megmondván nevét, ügyvédi tanácsadásra kért fel, többször jelezve, hogy az ügy nagyon fontos.

— Szívesen állok rendelkezésére — mondtam neki — s aztán kezdé mondokáját:

— Én Heves megyében X. községben nagybirtokos vagyok, jól berendezett és igen jól jövedelmező spiritusz-fabrikám is van, de amellet van öt leányom is; az év elején egy jó ismerősem jött hozzám s azt mondja: „Tudod mit Jakab, én nagy szerencsét hozok a te házadra, a te hibás Elis leányodat férjhez adom egy nagyon gazdag fiatal emberhez; igaz, hogy még nem gazdag, de pár hónap múlva milliommós lesz.”

Erre az én barátom kivetett a zsebéből több újságlapot s abból mutatta, hogy most bizonyos Glück Ignác Gréczban elhalt; maradt utánna másfél millió s ennek egyedüli örököse Glück József k.-i ifj. és, esinos fiatal ember; én szeretném, ha te ennnek odaadnád Elis leányodat feleségül. Aztán sok minden oly írást mutatott ne-

kem, amiből bizonyosnak kellett hinnem a másfél milliót. Megbeszéltek a dolgot feleségemmel is s mert Elis leányom kinővése, azt hittük, jó partiet csinálnak s siettünk a szerencsét két kézzel megfogni. Magtörtént a lakodalom is s csak most tudtam meg, hogy az egész milliommós örökség mistifikáció!

Szeretném, ha ügyvéd úr a válópórt megindítaná, mert nem nyughatom bele, hogy az én leányom így szegény ember felesége maradjon!

Figyelemmel végighallgattam Kohn urat — mert így nevezte magát — s a mondottakból szomorúan kellett meggyőződnöm, hogy Glück József mégis csak elérte célját, ha nemis öröksősödés, de házasság útján; aztán mondtam Kohnnak:

— Tisztelt Kohn úr! Én az ön által előadott eseményben nem voltam képes oly okot fölfelelni, amely miatt a válópórt meg lehetne indítani; Glück József szegénysége valóok nem lehet, de nemis látom szükségét annak, hogy ön válópórt indítson, inkább örülök, hogy Elis hibás nővérs leányát egy egészséges és — mint maga is mondja — szép fiatal ember vette nőül. Ön csak nyert, mert oly leányt adott férjhez, ki talán rendes viszonyok között soha sem ment volna férjhez; leánya is nyert, mert szép fiatal ember felesége lett; de végül, ha az anyagi életet tekintjük, Glück József is nyertes, mert hibás feleséggel ugyan, mégis vagyonhoz fog jutni előbb-utóbb. Önök mindnyájan nyertek ezen játékon, csak én vesztettem. Elmondottam ezután Kohnnak, hogy ezen házasság létesülésében én vittem döntődatlanul a főszerepet, — ho meg nagynéném.

Kohn beleenyugodott tanácsomba s azt uriasan jutalmazta.

Glück Józsefet ma már „nagyasszony”-nak rímestek eselőfel s N. vármegyének „virilis” bizottsági tagja.

„Sie fata tulere.”

én/

A vármegyei közgyűlése tegnap május hó 30-án nagy érdeklődéssel ment végbe. Igen számos bizottsági tag vett részt. Gr. Degenfeld Lajos főispánunk ömeltossága pont 10 órakor nyitotta meg a közgyűlést. A közgyűlésről időhiány miatt csak a jövő számban hozunk részletes tudósítást. Kiemelendőnek találjuk azonban a vármegye nagy többségének nyilvánulását a közigazgatás államviszálása ügyében, mely A.-Fehér, Somogy és Szathmár vármegyei körleveleinek és a losonezi kerület választói kérvényének előterjesztésekor került szónyegre. Megjegyezzük, hogy az állandó választmányban ezen ügyben Beniczky Árpád felszólalása ellenére az államviszálással melletti 17, ellene 8 választmányi tag szavazott. A közgyűlésen Beniczky Árpád úr szólalt fel következő beszéddel:

Mélyen tisztelt Gróf Főispán Úr! Mélyen tisztelt vármegyei közgyűlés!

Méltóztatásának megengedni, hogy az állandó választmányának meint felolvasott határozati javaslata ellen néhány rövid szóban elmondjam észrevételeimet.

Magyarország legújabb alkotmányos életében az 1867. évi törvények megalkotása óta, nem fordult elő fontosabb a nemzet zömén a vármegyei közgyűlések nagyobb igazgatóságba és törvényhozásba ejtó törvényjavaslat, mint a jelenlegi kormány által benyújtott a immár számos — az országgyűlésben is tárgyalás alatt levő — a közigazgatás államviszálási szövevényjavaslat. Nem lehet csöndem, hogy itt s e helyen annak bírálata vagy részleteibe beavatkozzam, de mint a vármegyei autonómiájának s a választási rendszernek tántoríthatlan híve, — lelkem meggyőződéséből s politikai pártállásomból kifolyólag, kötelességemnek ismerem az ellen felszólalni.

Egy a nemzet életével, hagyományával egybeforrt s attól el nem választható, ezredőves intézménynek megbecsmillítése, a vármegyei rendszer teljes megváltoztatása, a választási helyett a kiválasztás s így a centralizmus teljes behozatala célja e törvényjavaslatnak.

Kétség nélkül elismerem, hogy valaminek minden téren, úgy a közigazgatás terén is szükség van és pedig sürgető szükség, az előre haladt kor igényeinek megfelelő reformokra, de legyenek e reformok a nemzet szellemével s hagyományával megegyezők, vitessenek azok keresztül a történelmi jogokon alapuló vármegyei rendszernek kibővítése s a választási elvnek fentartása mellett, miután pedig az említett törvényjavaslat, ezen egyedüli helyes reformálással teljesen ellenkezőjét czöllozza, nem járulhatok az állandó választmányi határozati javaslathoz, hanem egész meggyőződéssel pártolom. Also Fehér-megye hazafias közönségének, valamint a losonezi választó kerület valóban szabadlevő független választó polgárainak indítványát, s kérem a mélyen tisztelt közgyűlést, hogy azt elfogadja melótáztatásuk.

Erre Scitovszky János alispán válaszolt, kijelentvén, hogy az ő érvei homlokegyenest állanak Beniczky úr érveivel, mert ő az államviszálás rendületlen híve, ő az államviszálást már mint országgyűlési képviselő sürgette. Mégis bár elismeri és tiszteltben tartja vármegyei felirati jogát, figyelemmel arra, hogy a nagyfotossági kérdés immár az országgyűlésben tárgyalás alá került, a körleveleket és a losonezi választó kerület kérvényét tudomásul venni kéri. A közgyűlés ezen indítványt egyhangulag elfogadta.

A vármegyei bizottság óriási többséggel nyilatkozott volna a közigazgatás államviszálása mellett ha szavazásra kerül a kérdés, azonban az ellenzők, belátván kisebbségüket, magok közöledtek s a tudomásul vételt kívánták, mi a megye hova tovább erőshödő békeje érdekében megis történt.

A választások nagy hullámokat vertek. Közigazgatási bizottsági tagnak megválasztott br. Roszner helyébe, aki főispáni állásánál fogva a tagságról lemondott, Sréter Alfréd. Árveszki ölnöknek: Fölkel Károly 141 szavazattal Okolicsányi Manó 34 szavazata ellenében. Harmad aljegyzőnek Balás Barna 127 szavazattal Kossaczky Emil 46 szavazata ellenében.

A Ludovika-Akadémiai Buttler-fele ösztöndíjra pályázók közül első helyre megválasztott 146 szavazattal Kacsorics Dezső (néhai Kacsorics Ferenc fia), a második helyre Pribil Sándor (Pribil Antal törvényszéki orvos fia) Ezeket kivül Pogány Kornél 100, Lorch Rezső 16 és Dvoratzky Antal 2 szavazatot kapott. A közgyűlés d. u. 2 órakor a főispán lelkes megjelzése mellett ért véget.

Harangszentelési ünnepély.

A b.-gyarmati ág. hit. ev. egyház május hó 24-én tartá új nagyharangjának felszentelési ünnepélyét összekötve a vallásszabadságot biztosító 1791. 26. t.-cz. százas emlékének megtisztelésével. Az ünnepély lelkemelő méltósággal folyt le s a templom zsúfolásig megtelt nemcsak protestáns, hanem főleg rom. katolikus és más felekezeti hívekkel.

A harangszentelési aktus a templom előtti téren folyt le a szokásos egyszerű szertartás mellett, melyet Simko Frigyes lelkész úr elvégezvén, — az új harang megszólalt. — Ennek végetével a templomban az oltár mellett Holles Danó, Simko Frigyes lelkészek és Kossaczky segédlelkész elénekelték a felszentelési imát, mit magyar ének követett. Az ének elzengése után Holles Danó dobroszi lelkész úr lépett a szőszekre s a százados vallásszabadság témájából hatalmas prédikációt tartott, kerülve gondosan a protestánsok iránt a 16. és 17-ik században elkövetett verlézőtő dolgokat, a „lutherani comburantur“ féle törvényt — ugymond — nem magyar emberek csinálták, hanem külföldi papok oktroyáltak a nemzetre, ezt a törvényt a sokkal alkotmányosabb magyar nemzet nemis hajtotta végre soha. A magyar nemzet 1791-ik országgyűlése, melyen a többség akkor is rom. katolikus volt, 280 szavazattal többséggel 80 ultramontán érületű ellen dekretálta a vallásszabadságot. A beszédet, mely valóban szép és tartalmas volt, Holles Danó úr szóközi hűvel és nagy hatásai mondta el. (Hozuk a jövő számban).

Az emlékeztet az itteni történelvi földészírekről iránti tekintetből történtek, majd Simko Frigyes esperes lelkész úrnak valóban tartalmas és kedvesen elmondott harangfelszentelési tót prédikációját követte, melyben ő a harangok eredetét még a pátriárkákra viszi vissza, majd elmondja azok hatását, mint lágyították meg az aquileai harangok Attila szívet, minnek az lett következménye, hogy a bossz (pedig dehogyan volt az!) Attila Aquileának megkegyelmezett. Szónoklata után

kimerítette a harangok jelentőségét, melyek a „vivos voco, mortuos plango, fulgura frango“ — latin jelmondat szerint — használnak s a hívek egyetértésére is jótékonyan hatnak. A hatásos szép beszéd után az egyház hívei az „Erős vár ami Létünk“ kezdű Luther-fele hatalmas éneket zendítették meg. A hívek megáldása után az isteni tisztelet fel 12-kor ért véget s ofertorium tartott a Lipót-alap javára.

D. u. 1 órakor fényes ebéddel tisztelte meg Simko Frigyes esperes-lelkész úr a vidéki vendégeket, a hatóságok és egyházak képviselőit, valamint az egyház tisztikarát. Az ebédén jelen voltak: Laszkary Gyula esperességi felügyelő, Scitovszky János alispán, Kray István törvényszéki elnök, Hottovinszky Károly b.-gyarmati rom. kath. plébános, Csajka Ernő ugyanottani rom. kath. segédlelkész, Holles Danó ev. lelkész, Reményi Károly városbíró, Horváth Danó egyházi jegyző, Hudczky Zsigmond egyházi tb. ügyész, Selmeczy Sándor egyh. pénztárnok és Kossaczky ev. segédlelkész. Ugyanakkor a harangbizottság ügybizgói tagjai és a filialis egyházak képviselői számára 25 terítékű közeled volt az iskola helyiségében.

Az ünnepélyt a fűrdőhelyiségben este 8 órakor tartott körjellegű banket és táncmulatság fejezte be. A banketten mintegy 80-an jelentek meg s szép hölgyeink közül is számosan vettek azon részt. A toasztok sorát Kövy Tivadar kezdte meg, eltelvén első Ferencz József diadósággal uralkodó alkotmányos királyunkat és az uralkodó ház tagjait. Utána Tihanyi Ferencz vármegyei főjegyző gyújtó hatású szép szónoklattal éltette azokat, különösen pedig Simko Frigyes, akik a harang létesítésén fáradoztak. Majd Horváth Danó hosszabb, eléggé érdekes szónoklattal fejtegette a hitfelekezeteknek egymáshoz való viszonyait, melynek irányát a biblia, mint legszebb irodalmi alkotás alapján a vallásosság szabja meg. Léven a vallásosság a főcél, a hitfelekezetek pedig eszközök ezen főcél elérésére. A vallásosság — ugymond — szűlt az emberi nem szabadságát, állpota a tudományokat és művészetet, szervezte az emberi társadalmat és gyakorolta a legszentebb humanizmust; míg ellenben a merev felekezetiesség rablánczra verte a gondolat szabadságát, elátkozta a tudományt, megvetette a művészetet szétszórta az emberi társadalmat és maglyukat épített, melyeken az emberek legszentebb javai elhamvasztáltak. Ezekből levonva a következtetéseket, éltette a banketten jelen volt papokat valláskülönbőség nélkül, hogy hitfelekezeteikben a hitfelekezetek iránti türelmet, jó viszonyt, a főcél, t. i. a vallásosság öhrszítése és növekedése érdekében fejlesszék és prédikálják. Holles Danó lelkész úr Kövy Tivadarra mondott ékes díkezt, majd Kövy Tivadar Kray István törvényszéki elnökre, aki rövid ittléte alatt máris mindnyájunk tiszteletét, közbecsülését és szeretetét vírtá ki. Holles Danó Tihanyira, a vármegye főjegyzőjére éritett poharat, végül pedig Simko Frigyes szép beszédben emlékezett meg a jelen volt szép társaságról, különösen pedig annak díszes hölgyközönségéről.

Banket után rögtönzött táncmulatság fejezte be a ünnepélyességeket.

Az új nagyharang 9639 kilo súlyú és Tury János bpesti haranggyárából került ki. Erős E. hangba van öntve, azonban nincs összhangban a többi harangok összhangjával.

Még egy válasz.

A „Nógrádi Lapok“ 20-ik számában „veszedelmes pajtáskodás“ cziműen megjelent támadó cikkre vonatkozólag a Losonezi Takarékszövetkezet igazgatója az érdemre vonatkozó feleletet megadván, a magam részéről csak azon állítások ellenében kívánok felszólalni, melyek a valósággal, ellenkeznek s mégis az én tényeimként adatkak elő.

Valótlan az, hogy én a kérdéses ügyben az elfogadó és kibocsátó ellen épen a forgatók kérelme folytán azem ingatlansaira vezetett vég elhajtások általam előre nem láthatott sikertelenségének megállapítása után X. (Frenkl J. czég) forgatót biztosítottam volna arról, hogy a váltó követelést dr. Kemény Ignác ellen kísértem meg első sorban behajtani s csak annak sikertelensége esetén megyek X. czég ellen, sőt ellenkezőleg az X. czég képviselőjének Frenkl Soma úrnak érthető határozottsággal adtam tudtára, hogy ha a váltó követelés nyolcz nap alatt rendezve nem leend békés uton, az esetben én a végrehajtást nemcsak dr. Kemény Ignácra de X. czég ellen is egyidejűleg fogom foganatosítani és pedig azon X. czég képviselőjével is közölt okból, mert X. czég előzőjénél a butorokon kívül más ingó alapot nem tudván, igényemnek az intézetet kitevni nem akartam, de X. czég daczára ezen — nemis kötelezett — figyelemtetésnek fizetés végett nálam meg nem jelent.

Valótlan az is, hogy én kértém volna fel X. czéget arra, hogy még 8 napig ne fizessen, ily kérelem részemről, ki a behajtással megsürgette lettem, valóban képtelen eljárás lett volna s teljesen bízhatatlan.

A mi az engedményezés kérdését illeti, nem tartozik az én hatáskörömböz, de tudom azt, hogy miután a per alatt levő követeléseknél a behajtás ezen módja az igazgatósághoz esetről-esetre történő bejelentés mellett gyakorlatban volt és van, emellőgyva az X. czégnek sem tagadtattott meg, de mert fizetést sem ő, sem állítólagos megbízottja nem teljesített s azt megsem kísérelte, reá való tekintet nélkül lesz a jelentkező dr. Kemény Ignácra által teljesített kiegyenlítés mód elfogadva.

Azt hiszem, hogy oly körülmény, a tények teljes elfordításán s valótlanoságán alapszik, nem csak hitelt nem érdemel, de ha ez a cikkhez részéről tudva történt oly tettét követett el, mely méltán megrovást érdemel s melyet még azon körülmény sem ment, hogy az X. czég tulajdonosa ki egyébként az Hofszky családdal közeli rokonságban áll — ezikkezőnek ödes anyja.

Mindezekből kifolyólag cikkhez alaptalan vádját s meggondolatlan kiféjezéseit a magam részéről is határo-

zotlan visszautasítom s azok ellenében a kellő lépéseket megteendőm.

Draskóczy Zsigmond,
ügyvéd.

Ivtartóimhoz. Vidéki i. ivtartóimnak bátor tagyok, habár csak főlöleghöz tudomásokra hozni, hogy az öregek nekem, keresztükös szükségem nélkül, és csupán egy kros bélyeg felragasztása mellett akként is megküldhetők, ha az iv hosszában kétfelé hajtva, két végen egymásba illesztetik és a czím közvetlenül az iv hátlapjára iratják. Ugyanez alkalomból, amia téves nézet ellenében, mintha Brassai észrevételeit czáfólo rópiratom a kultuszminiszter beszédére alkalmul szolgált elkeresztelésnek tényének mintegy apologiaját volna hivatva képezni, ezennel a legbátorozottabban kijelentem, hogy (miként ez különben a tartalomról is látható) az én, kizárólag a beszéd nyelvészeti részével foglalkozó füzetemnek ama kellemetlen egyházi kérdéshez semmi legkisebb köze sincs; minnek bizonyítékul a hozzám érkezett igen becses nyilatkozatok közül idézhetném hazánk és parlamentünk egyik legkimagaslóbb kitértőségének birtokában levő levelbeli nyilatkozatát, mely igénytelen művet (szószertinti hüszéggel visszaadva) „nagyérdékű nyelvészeti tanulmányoknak“ nevezi, a minél én, természetesen, soha egyébnemű elismerést várni vagy reményleni jogosítva nem valék. Pajor István.

Színészlet. A városunkban jelenleg működő ifjabb Károlyi Lajos igazgató vezetése alatt álló a csekély kivétellel jeles erővel rendelkező színtársulat a másor folytatásaként f. hó 23-án a „Gigerlik“ (Fenegeyereket) színmű 4 felvonásos bohózatot hozta színiére. A „Gigerlik“ előadása estején olyan hatalmas közönség töltötte meg színterét, hogy a színter, a minőnek én még szemtanúja nem voltam. Anyi bizonyos, hogy a darab igen nagy közönségre birt vonzerővel, a tárgy érdekes voltánál fogva. A N. L. multheti számában a színi kritikusk megrovta többi közt a hölgyközönséget is, a színternek általuk való ritka látogatása miatt. Nos e panaszra a „Gigerlik“ előadásakor nem lehetett senkinek sem oka. Azonban valahogy félre ne értsenek t. hölgyeim, mert én sokkal lovagiasabb s nagyobb nőtisztelő vagyok, semhogy ezzel ízlésükre a leggyengédebb czékkat is tenni óhajtanék. Mert ugyan ki ne óhajtana — férfi és nő egyaránt — művészi átalakításban a színpadon látni a mai kor kifézeteműtől ismét divat fíait, az ugynevezett „gigerlik“-et, vagy találkozóban fenegeyereket, a kikkel a valóságban is van szerencsénk többször találkozhatni, s a kik a szélsőségig vitt hőbortos öltözködésükkel fogva ember-majomnál többre nem tekinthetnek a komoly ember részéről...

A mi magát az előadást illeti, erről is, — mint az előbbiekbenről — csak a dícséret hangján szólhatunk. A darab történetét, összetartó Róka Menyhértet, egy szenvedélyes lutrijátékost és ennek feleségét igaz élethűséggel személyesítették Borbély Sándor és Szilágyi Etelka. Legkiválóbb s egyszerűsággal leghalásabb szerep természetesen Tukoraynak jutott, a ki Homváry Fridiben igazán remek „gigerlik“ alakított s mutatott be a közönségnek. Hasonló szerepben még őt társa vett részt s ugy ezek, mint a többi mellékalakok játékaival a közönség teljesen meg volt elégedve s a józrt megtagasztalásokért gyakori tapsok és kibírások jutalmazták a szereplőket.

A társulat f. hó 23-ika óta egy hét alatt több előadást nem tartott, miután derek színészeink ez alatt az idő alatt Ipolyságon voltak szerencsét próbálni. Újakkal most pénteken érkeztek haza s ugyanakkor a „Nebántavirág“ czimű kedvelt operette került előadásra másodszori színrehozattal, tegnap szombaton pedig a „Nánis“ népszínmű. Ezekről az idő rövidsége miatt a jövő számban referálunk.

Erkölcsei kötelességünket véljük teljesíthetni, ha a b.-gyarmati és közlekedési közönség meleg partfogadásba és támogatásába e színtársulatot újból és újból ajánljuk.

Hírek és különfélek.

Fényes esküvő ment véghez a múlt napokban Budapesten a ref. hitf. templomban. Igen számos és díszes közönség jelenlétében örök hűséget esküdtek egymásnak Szabados Béla (a már ismeretes operettek szerzője) és Balczár Irén, Pongrácz Lajos Hontmegye nyug. alispánjának unokája. Násznapok, nászestélyok, vőfélek és nyoszolóleányok avagy tanúk voltak az örömszőlőkön kívül: Nedeckzy Géza földbirtokos, Pongrácz István és kir. kamarai és nyug. tábornok, Sréter Alfréd országgyűl. képviselő, br. Podmaniczky Horác, Aninger László és neje, br. Pongrácz Jenő, Pongrácz Lajos, Elemér és Sándor, özv. Szabados Károly és menyje (a „Viora“ szerzőjének neje), Pongrácz Sándorné (altábornagyus) Gabriella leányával, Pongrácz Elemérné és Emma. Az esküvőt fényes lakoma követte a menyasszonyi háznál, amely után az ifjú pár elutazott.

Eljegyzések. Fajti Fay Gyula, Pestvármegye aljegyzője eljegyezte szatrogvai és tótkocsányi Madách Erzsikét, Lukács Imréné szül. Kovács Bella, előbb özv. Madách Sándorné leányát. — Adriányi Ernő, a rimamurány-salgótarjani vasúti-részvénytársaság főpénztárnokának szeretettremelő bájós leányát Ilonkát, eljegyezte Kozen Ödön a fővárosi erdőgazd.

Az Úrnapi körmenet Balassa-Gyarmaton ez évben is, hagyományos hűség és kegyelettel lön megünnepelve; résztvett abban, mint mindig, ha itthon van, alispánunk, továbbá a városi hatóság s a kir. honvédség is; a nagy sátoroltár ezuttal özv. Tajthy Ferencné, Elhenierky Flóris, Ebenführer György és a Havas Gyula házban Öcservényak György úr által lett igen díszesen felállítva. Az Elhenierky Flórisné árbboly által díszített oltár terítéje különösen kitűnt, mint régi magyar népies kézimű. Valóban hitfelekezet nélkül mindenki megrápi testű látványt képez eaz vallásos körmenet, amely eredetű hazánkban azon régi időkre viszi vissza, midőn az emelkedő török hatalom elleni küzdelmeinket kardok meg-

Gr. Gyürky Ábrahám önegymelőtőse május hó 20-án a szabadelvű pártból kilépett s egyelőre pártot kívül marad.

A b-gyarmati önk. tüdőoltó egyesület, mely az élet és vagyonmentés terén oly sok érdemet szerzett már, felszerelvényei gyarapítására 1891. évi június hó 7-ikén vasárnap, (tehát nem mint a multkorai számunkban tévesen közöltük 6-án) a Barth-féle fürdővendéglőben nyári táncmulatságot rendez. Felhívjuk tehát közönségünk becses figyelmét ezen derék egyesület támogatására. A mulatság sikere érdekében a panaszosok buzgólkodnak. Ugy vagyunk értesülve, hogy a szépen berendezett fürdőhelyiség ez alkalomra önnepies díszet ölt. Azok, kik esetleg akadályozva lennének a mulatságon való megjelenésben, de a jó cél érdekében áldozni akarnak, jegyeket válthatnak Cserenyák György, Kanitz Ödön gyógyszerész uraknál s Feledi Ignác, Schmezy Sándor és Molnár János urak üzleteiben.

A primárius javak leltározása a drégelyi uradalomban, melynek székhelye Déjtár, most folyik Boncz Ferencz alapítványügyi igazgató, mint miniszteri biztos elnöke alatt.

A nőgrádmegyei tanítótestület salgó-tarjáni (füleki) köré f. év június hó 4-én d. e. 8 órakor Nemtiben, a rk. iskola helyiségében rendes tavaszi gyűlést tartja, melyre a kör tagjai és a tanúgy barátai tisztelettel meghívottak. Tárgysorozat: 1. Előki megnyitása és jelentése. 2. A mult gyűlés jegyzőkönyvének felolvasása. 3. Értekezés: „A tanító mellet keresete” címén Kollmann József urtól. 4. Számadások megvizsgálása és a költségvetés megállapítása. 5. „Tanítunk túrni és szentvedni.” Tanúgyi értekezés Nagy József urtól. 6. Előterjesztés a könyvtár szétválasztása tárgyában s ez ügybeni intézkedés. 7. A 20 freos pályadíjra a tétel megállapítása. 8. Egyéb egyesületi ügyek tárgyalása. 9. Indítványok. 10. A jövő gyűlés helyének megállapítása. Inaszi, 1891. május hó 25-ikén, Kóháry János, a kör elnöke. Pászthi László, a kör jegyzője.

Majálisok. A b-gyarmati polgári iskola növendékei ma tartják majálisukat a szélyi sósár-füldőben, melyen nemcsak a szülők és a tanúgy barátokat, de a táncoló ifjúságot is szívesen látják. A b-gyarmati áll. elemi iskola majálisa már júniusra esik, s az erdőalji ligetben június hó 3-án szerdán fog megtartatni. A b-gyarmati izr. községi iskola május hó 26-iki majálisa — daczára a kedvezőtlen időnek, — igen sikerült mulatság volt.

Ebeczk értelmisége sikerült majális rendezett május 24-én Tarcányi Gyula gyönyörű fekvésű szigetkertjében, hol Ebeczk és a közeli falvakról szép társaság jött össze, melyet öröm volt nézni, oly példás egyetértésben szórakoztak, mintha csak egy nagy család lett volna. De nem is hiányzott senkinek a kitűnő jókedv, melylyel majdnem reggelig mulattak. Ohajtandó volna, minél gyakrabban rendezni ily kedves és kellemes összejövetelt, a mely nagyban emelne a vidék társadalmi állását.

A felvidéki magy. közműv. egyesület nőgrádmegyei fők-egylete f. 1891. évi június hó 14-én d. u. 3 órakor B-Gyarmaton, a városház nagytérképében választmányi ülést és közgyűlést tart, melynek tárgyai: 1. Az 1890. évi számadások és költségelőirányzat tárgyalása. 2. A málnapáti kisdudóda felépítésének megkezdése és befejezése iránti végleges intézkedés. 3. Az egyesület központi választmányi leirati tárgyalása. 4. Esetleges indítványok.

Távlovaglás. Védő Jenő ezredes a 16-ik honvéd gyalogezred parancsnoka és segédtisztje Purjez István főhadnagy folyó hó 28-án déli 12 órakor érkeztek meg B-Gyarmatra Besztercebányáról lóháton; a hosszú és fárasztó lovaglás legkevesebb sem viselte meg nevezett főtiszt urakat. Az ezredes úr, házi zászlóaljunk megszemlölésére érkezett, s három napig maradt körünkben.

Körjegyző választás. Vilken a vilkei csoport

körjegyzőjeül egyhangulag Krudy Bertalant választották meg.

Hűskérdés. B-Gyarmaton a végrehajtó bizottság május 26-án ülést tartott, mely alkalommal a szövetséget szabályaj letárgyaltatták. A szabályok szerint a szövetséget tagjai kötelezve lesznek csakis azon mészárosnál húst vásárolni, a kivel a végrehajtó bizottság szerződésre lép. Arról, hogy a szerződött mészáros kikötött ár mellett jó és kellő súlyú húst mérjen ki a szövetségeti tagoknak, a végrehajtó bizottság köteles lesz gondoskodni. Ezenkívül lesz egy felügyelőbizottság, mely a panaszokat fogja elintézni s felügyelni fog a többi mészárosok üzleteire is. A végrehajtó bizottság lapunk útján is felhívja azokat, akik a b-gyarmati szövetséggel szerződésre lépni s B-Gyarmaton mészáros üzletet nyitni kívánnak, jelentkezzenek akár Baintner Ottó úrnál, akár e lapok szerkesztőségénél. Ugyancsak a hús-árak tárgyában mint halljuk, Doman testvérek és Schlésinger Károly helybeli mészáros iparosok B-Gyarmat képviselőtestületéhez kérvényt nyújtottak be, melyben annak előrebocsátása után, hogy a levágásra alkalmas szarvasmarhák ára hónapok óta emelkedőben van, arra kéri a képviselőtestületet, hogy járuljon a kérdés oly megoldásához, miszerint a jó minőségű marhabús ára három minőségű osztályba soroztassék, és pedig aszerint, hogy a sötéti való marhabús 52 krajczárért, az első osztályú leveshús 48 kr., a második osztályú leveshús pedig 44 kr-ért mérettethessék; avagy egyezzen belé abba, hogy a marhabús kilóját általában 48 kr-ért mérhessék. A kérdés aktuális voltára tekintettel, városbíró úr június hó 1-je, vagyis holnap hétfő délután 3 órára tűzte ki e tárgyban rendkívüli közgyűlést.

Főispáni beiktatás. Gömör-Kishontvármegye új főispánjának: Hámos Lászlónak beiktatása jun. hó 3-án megy végbe. A beiktatást 400 terítéki banket követi, ezt pedig fényes táncmulatság, melyre a nyilvánosság érdeklődéséből vármegyei tisztkák is meg van hívva.

Vihar. Terbegezen május hó 23-án óriási vihar kerekedett, mely Würzler ottani birtokos pajtáját szétlalta s egy százados nagy fát tövestől kiszakított.

Magyar ember találmánya. Schell Albert pénzszerény és kirakatvédő készülékét mult vasárnap május hó 24-én a b-gyarmati polgári iskolában mutatta be nem nagy, de annál tekintélyesebb közönség előtt. A készülék alkalmazásáról Schell Albert igen érdekes előadást tartott, mely előadás meggyőzte a hallgatókat arról, hogy a készüléknek jövője lehet, s így a betörők statisztikáját lecsökkenthetik. Az előadást Scitovszky alispán, Kray törvényszéki elnök s többen az intelligens elemekből érdeklődő hallgatók végizték.

Gazdánk figyelmébe. Kádár Gyula nagyváradi gépész, egy, minden eddig feltalált és használatban lévőknél jobbnak és észszerűbbnek bizonyult löheremag fejtő készüléket talált fel, mely bármely cséplőgéphez használható. Ára 70 frt.

Sikerült orvosi műtétet végzett Kovács Sebestyén Endre dr., Hontvármegye főorvosa Ipolyságon az ottani takarékpénztári szolga feleségén. Ugyanis belsérve támadt, minél fogva operáció szüksége állt be. Az orvos az asszony hasát felmetárazta, aztán operált, a beleket a rendes helyekre visszatette. Az asszonynak most már semmi baja sincs.

Milyen termést várhatunk? A vármegye különböző részeiből vett tudósítások szerint a buza vetés sok helyen gyenge. A rozs tűrhető, sok helyen elég szép. A tavasziak nagyon jól fejlődnek. Borunk kevés lesz. Gyümölcstermésre alig számíthatunk.

A helybeli izr. iskola tanító testülete által az orsz. izr. tanítói árvaház javára rendezett majális f. hó 26-án ment végbe az erdőalji ligetben a közönség óriási részvétele mellett. A tiszta jövedelem 82 frt 12 kr. A jótékony célra felülfizettek: dr. Gerő Mór, dr. Feledi

Ferencz, Kohn József, Ticsinsky József urak 1—1 frtót; Gansel Sándor, Quittner Sándor, Gansel József, Weiss Emil, Weiss Gyula, Gráber Gyula, dr. Bercezel Henrik, Schwarcz Mór, Felsenburg Ödön, Weinberger Márk, Jónász Emil, dr. Heksch József, Weiss Gyula, Bócsa Dániel, Strausz Miksa, Weiss Simon, Ungár Zsigmond, Susitzki Jakab, Grünbaum Armin, Jónász Samu, Labovics Márton, Doman David, Rónai Zsigmondné, Streisinger Lipótné, Himmler Ede, Darvai Armin, Himmler Béla, Benedek Soma, Szilágyi Mór, Kohn Mór (Szilabonya), Weiss Sámuelné, Barth Ignác, Spitzer Simon urak 50—50 kr-; St. B. 30 kr-; Szegedin Izidor 20 kr-; Mantner M. Elfer Ede, Doman Izák, Reisz Jakab, Ungár Gyula urak 10—10 kr-; A jótékony célra adakoztak továbbá: Schwarcz Sámuel úr 5 frtot; Kohn Márk, Kék László urak 3—3 frtot; Felsenburg Tivadar, Kondor Emil, Kondor József (L-Keszi) urak 2—2 frtot; Kondor József úr (Szadny), Szilágyi Mór, Elfer Edéné úrbölgyek 1—1 frtot; Schönbberger Fülöp úrbölgy 50 kr-; Fogadják a nemesszűr adakozók, felülfizetők és az igen tisztelt pártoló közönség kegyes pártfogásukért a tanítótestületnek legmélyebben érzett köszönetét.

A triestini általános biztosító-társaság (Assicurazione Generale) f. évi április hó 30-án Triestben tartott 59-ik közgyűlésén bejelentette az 1890. évi mérlegét.

A közgyűlésnek tett jelentéséből értesülünk, hogy az életbiztosítási ágban a díjtartalék 2293129 frt 35 kral szaporodott és 1890. december 31-én 2927291 frt 36 kral emelkedett és hogy az 1890-ben újonnan kötött biztosítások összege 17696232 frt 94 kral rúgott, mi által az 1890. december 31-én érvényben levő biztosítási tőkeösszege 124121441 frt 72 kral szaporodott fel. Az évi díjbevétel az illetékekkel együtt 5002565 frt 89 kral tett ki.

A tüz- és szállítvány-biztosítási ágazatokban a díjbevétel 9017000 frt 32 kral tett ki, mely összegből, mint minden teherrel mentes díjtartalék 2250646 frt 87 kral helyezettett tartalékba, míg az 1890. december 31-én a jövő évre érvényben maradó díjkötelezetvények összege 24167306 frt 81 kral rúg. Az 1890-ben kifizetett károk összege 8345827 frt 21 kr. A társaság alapítása óta egész 1890. évi december 31-éig 235717767 frt 49 kral tekintélyes összeget fizetett ki károk fejében. Ezen összegből 143424 kralézt káreset 44315616 frt 47 kral kárterítéssel hazánkra esik.

Az értékpapírok árfolyam ingadozásának fedezésére szolgáló tartalékalap 1890. december 31-én 1209030 frt 27 kral emelkedett, uoha a kiorszáolt értékpapírok csak is névértékkel lettek a mérlegbe felvéve.

A tőkésített nyereségtartalék az alapszabályok szerint összegben 2625000 frtal, az ingatlanok tartalékalapja 1299490 frt 92 kral és a kétes követelések tartaléka 80000 frtal maradt változatlanul.

Az összes biztosítási alapok 2545432 forint 80 kral 4300671 frt 22 kral emeltettek és a következőképpen vannak elhelyezve:

1. Ingatlan vagyoni és jelzálogok	9080007 frt 76 kr.
2. Kölcsönök intézeti életbiztosítási kötevényekre	2807812 frt 84 kr.
3. Kölcsönök állami értékpapírokra	38648 frt 74 kr.
4. Értékpapírok	24507472 frt 98 kr.
5. Váltak	448900 frt 81 kr.
6. Folyó számlák és adások a hitelezők levonása után	627774 frt 46 kr.
7. Pénzkészlet az intézetnél és bankoknál	2189050 frt 63 kr.
8. A részvényesek adólevelei	3675000 frt — kr.
	4330671 frt 22 kr.

Tisztanyereség fejében 737862 frt 44 kr. lón kimutatva, miből minden egyes részvényre 120 arany forintnyi (egyenlő 300 frankkal) jutalek esik.

HORVÁTH DANÓ,
felelős szerkesztő.

MARIACZEI
gyomorcseppek

Adaltesz BRADY C. védegyógyász elismert gyógyszerész és kórházi orvos (Bécs).
Elsőként kiadta a gyomorcseppeket és a székrekedést gyógyító szert. Ezek a szerek a legújabb és leghatékonyabbak. Egy üveg ára 40 kr., nagy üveg (kórházi) 70 kr. Az alkalmi részek nyilvánosságra vannak bocsátva.
Gyógyszertárakban kapható.

SCHLICK-féle VASÖNTÖDE és GÉPGYÁR
részvénytársaság BUDAPESTEN.

Gyár és irodák: VI. Károly Váci-út 1696—99. szám. Városi iroda és raktár: VI. Podmaniczky-utca 14. szám.

Ajánlja kitérő és szilárd szerkezetű

gőz- és járgány-cséplőkészületeit és számos első díjakkal kitüntetett

szabad. SCHLICK-féle 2 és 3 vasú ekéit

és szabadalmazott

mélyítő ekéit,

eredeti Schlick és Vidata-féle

egyvasú ekéit,

talajmívelő eszközöket, boronait és

rőtörő hengereit,

valamint SCHLICK-féle szabadalmazott

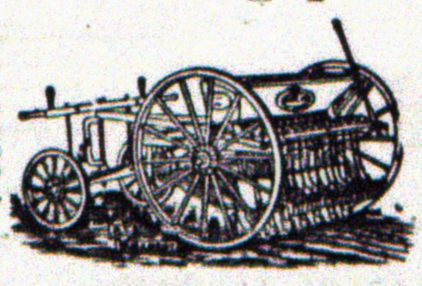
„Haladás” sorbavető gépeit.

Készletben vannak továbbá: gabonatisztító rosták (Baker és Vidata rendszer), takarmánykészítő gépek, tengeri morzsológ és daráló, szabad. Jókay-féle „Hungaria” daráló gépek erőhajtásra, őrlőmalmok és olajmalom berendezések, eredeti amerikai kévekötő és marokrakó arató-gépek és szikaszáló-gépek, szállítható mezeli vasutak stb.

Legutóbbiak árak.

Előnyös ártételek feltételek.

Árjegyzékek kíváncsra ingyen és bérmentve. 13—24

Cs. és kir. szab.

ADRIAI BIZTOSÍTÓ TÁRSULAT

alapított 1838-ik évben.

Intéző báró Podmaniczky Frigyes.

Balassa-Gyarmati főképviselet: Feledi I.-nál.

Biztosítási alap 28,851.495 forint.

A társulat biztosít:

- Tűzkár ellen mérsékelt díjtételek mellett 20% engedménnyel.
- Jégek ellen igen előnyös feltételek mellett.
- Az ember életére különféle módok szerint.
- Baleset ellen, mint a Nemzetközi baleset ellen biztosító részvénytársaság képviselőse.

Bővebb felvilágosítást ad:

A cs. és kir. szab.

Adriai Biztosító Társulat

főigazgatója B-Gyarmaton.

Feledi
főigazgató.

Fajda
titkár.

Baracklekvar!

Kitérő minőségű arany éremmel
kitüntetett

kecskeméti baracklekvar

Arany érem.

kapható 1/4, 1/2 és nagyobb üvegekben kilonként 1 forintért. Fűrdő

3

Dezso népbanki főkönyvelőnél Balassa-Gyarmaton.

Arany érem.

első angyalföldi olaj- és vegyészeti gyára

Budapest; VI. Szondy-utca 44.

Ajánl mindennemű

gépölajokat, égőolaj, legfinomabb uszó kocsikenőcs, vaselin bőrkenőcs, kőszénkátrány, tetőlemez, carbolineum, vízmentes ponyvák, valódi amerikai petroleum, angol gépszíjakkat, zsákok. Nagy raktár mindennemű gazdasági czikkeiben.

Minta-raktár, valamint megrendelő helyiség B.-Gyarmaton Szőlás Józsefnél.

Nógrádvármegyében Kis-Liberec község határában az Ipoly folyó jobb oldalán László és Szécsénytől egyenlő távolságra kellő lak és gazdasági épületekkel ellátott, eddig majorságiilag kezelt mintegy 840 magyar holdból álló szántóföld, rét, erdő és legelőre arányosan oszló birtok 1891. év szeptember 1-ő napjától hosszabb időtartamra előnyös feltételek mellett haszonbérbe adatik.

Az érdeklődők alulírottánál részletes felvilágosítást nyerhetnek és szerződés is köthető.

Pintér Sándor,

üggyvéd,

(Szécsény, Nógrád vármegye.)

ASSICURAZIONI GENERALI 1890. ÉVI MÉRLEGE.

• **Nyereség- és veszteség-számla az A mérleghez (1890.)**

KLADAN

A tétel neve		Özet Vagyon Összes						A tétel neve		Özet Vagyon Összes							
		bevételek								bevételek							
		frt	kr	frt	kr	frt	kr			frt	kr	frt	kr	frt	kr		
1. Döntések a múlt évről:																	
a) társbiztosítás	190721351																
b) szállítványbiztosítás	124714594																
c) jégbiztosítás	7661256	219454131					219454131										
2. Tartalék oly károokra, melyek 1889. decz. 31-én még függőben voltak:																	
a) társbiztosítás	30555690																
b) szállítványbiztosítás	289538228																
c) jégbiztosítás	1950391	643048					643048										
3. Díjak a jövőre levonással:																	
a) társbiztosítás	763081437																
b) szállítványbiztosítás	163645811																
c) jégbiztosítás	20749143	804071200					804071200										
4. Kötvényilletékek:																	
a) társbiztosítás	27513477																
b) szállítványbiztosítás	836707																
c) jégbiztosítás	2063430	30439680					30439680										
5. Tőke elhelyezések jóvádelme:																	
a) Értékekre adott kölcsönök kamatai	129454																
b) Állam- és más értékpapírok kamatai és osztalékai	22812435																
c) Kamatok vállalkozásaitól, folyó számlától és ági	3166078					26099970	26099970										
6. Nyerség különféle értéktételek folytán																	
a) társbiztosítás	1281938					1281938	1281938										
																</	

Nyeresség- és vesztesség-számla a B mérlegben. — Előbirtoklási osztály. (1890.)

1. Díjtartalék a múlt évről b) vízmézőbiztosítások	2663618201	70033832	2563587956	2563588000
2. Tartalék 1989. decemb. 31-én fűgőben levő károkra	417944729	41913549	41913549	41913549
3. Díjhozvalók a) halálesetre szóló biztosításokra b) életbire szóló biztosításokra c) járadékra szóló biztosításokra	48500602 73361388	493912500	493912500	493912500
4. Kétféldíjok	63440228	63440228	63440228	63440228
5. Díjtartalék átadott vízmézőbiztosításokra	80351750	80351750	80351750	80351750
6. Elhelyezési díjak jövedelme a) Jelenleg követelek kamatai b) Jelenlegre adott előlegek kamatai c) Állam- és más értékpapírok kamatai d) Folyó áramlók kamatai e) Az ingatlanok ültetve jövedelme f) Előbiztosított hátrányokra adott előlegek kamatai	8040097 148512 8788194 1461057 32367487 14977941	8040097 148512 8788194 1461057 32367487 14977941	8040097 148512 8788194 1461057 32367487 14977941	8040097 148512 8788194 1461057 32367487 14977941
Összesen	134729163	110496629	110496629	110496629
miből is levozza a tartalék rendezet juttatást	24732534	24732534	24732534	24732534
7. Nyitólégy költségek értékelésének folytán	1041090	1041090	1041090	1041090
Összesen	328640150	328640150	328640150	328640150
8. Díjtartalék a múlt évről b) vízmézőbiztosítások	2663618201	70033832	2563587956	2563588000
9. Tartalék 1989. decemb. 31-én fűgőben levő károkra	417944729	41913549	41913549	41913549
10. Díjhozvalók a) halálesetre szóló biztosításokra b) életbire szóló biztosításokra c) járadékra szóló biztosításokra	48500602 73361388	493912500	493912500	493912500
11. Kétféldíjok	63440228	63440228	63440228	63440228
12. Díjtartalék átadott vízmézőbiztosításokra	80351750	80351750	80351750	80351750
13. Elhelyezési díjak jövedelme a) Jelenleg követelek kamatai b) Jelenlegre adott előlegek kamatai c) Állam- és más értékpapírok kamatai d) Folyó áramlók kamatai e) Az ingatlanok ültetve jövedelme f) Előbiztosított hátrányokra adott előlegek kamatai	8040097 148512 8788194 1461057 32367487 14977941	8040097 148512 8788194 1461057 32367487 14977941	8040097 148512 8788194 1461057 32367487 14977941	8040097 148512 8788194 1461057 32367487 14977941
Összesen	134729163	110496629	110496629	110496629
miből is levozza a tartalék rendezet juttatást	24732534	24732534	24732534	24732534
14. Nyitólégy költségek értékelésének folytán	1041090	1041090	1041090	1041090
Összesen	328640150	328640150	328640150	328640150
15. Díjtartalék a múlt évről b) vízmézőbiztosítások	2663618201	70033832	2563587956	2563588000
16. Tartalék 1989. decemb. 31-én fűgőben levő károkra	417944729	41913549	41913549	41913549
17. Díjhozvalók a) halálesetre szóló biztosításokra b) életbire szóló biztosításokra c) járadékra szóló biztosításokra	48500602 73361388	493912500	493912500	493912500
18. Kétféldíjok	63440228	63440228	63440228	63440228
19. Díjtartalék átadott vízmézőbiztosításokra	80351750	80351750	80351750	80351750
20. Elhelyezési díjak jövedelme a) Jelenleg követelek kamatai b) Jelenlegre adott előlegek kamatai c) Állam- és más értékpapírok kamatai d) Folyó áramlók kamatai e) Az ingatlanok ültetve jövedelme f) Előbiztosított hátrányokra adott előlegek kamatai	8040097 148512 8788194 1461057 32367487 14977941	8040097 148512 8788194 1461057 32367487 14977941	8040097 148512 8788194 1461057 32367487 14977941	8040097 148512 8788194 1461057 32367487 14977941
Összesen	134729163	110496629	110496629	110496629
miből is levozza a tartalék rendezet juttatást	24732534	24732534	24732534	24732534
21. Nyitólégy költségek értékelésének folytán	1041090	1041090	1041090	1041090
Összesen	328640150	328640150	328640150	328640150

Árverési hirdetményt kivonat.

[illegible]

VAGYON

A: ASSICURAZIONI GENERALI vagyonállása 1890. december 31-én

TEHEW

Száma	A tétel neve	A		B		Összesen	Működési költségvetés	A tétel neve	A		B		Összesen
		ft	kr	ft	kr				ft	kr	ft	kr	
1	A törvényben előírtakból a törvényben nem szabott részről	1837500		1837500		3675000		1	Alapítók	2825000	2825000	5250000	
2	Ingatlan bírtok:							2	Törzsveteli nyereségtartalék	1812000	1812000	3625000	
a)	füvesített telkek			4656003	18	7329648	33	3	Tartalék az értékpapírok árfolyam ingadozásának fedezésére	6167528	5887773	12065301	
b)	építési területek (gazdasági jellegű)			2673039	13			4	Ingatlan tartalék		12691800	19548000	
c)	1900. évi törvény 51. §-a d) nem adott gazdasági törvények tárgyában előírtakból			1025967	10	1025967	7	5	Tartaléklap külön követelések fedezésére	40000	40000	80000	
d)	Közművek a társaság elöljáróságának költségére			2774467	84			6	Díjtartalék meg érvényben lévő biztosításokra				
e)	Aktív elvonások és jelölések által biztosított, a felek hatáskörébe nem tartozó költségek			33345		2907812	81	a) A törvényben	2276201	44		2276201	44
f)	Kamatot megelőző jelölések							b) A törvényben					
g)	Aktív elvonások és jelölések által biztosított, a felek hatáskörébe nem tartozó költségek							c) A törvényben	2204653		7294400		
h)	Kamatot megelőző jelölések							d) A törvényben		4319207	4319207		
3	Kamatot megelőző jelölések			1349546	10	3495461	10	7	Összértéklap az elöljáróság általános nyereségnyújtás	101143	96	101143	96
4	Kamatot megelőző jelölések							8	Összértéklap az elöljáróság általános nyereségnyújtás	101143	96	101143	96
5	Kamatot megelőző jelölések							9	A hivatalnokok előtti pénztárában				
6	Kamatot megelőző jelölések							10	Jelölésigények				
7	Váltság a társaságban							11	Egyenleg a vezérigazgatók számára				
8	Kamatot megelőző jelölések							12	Egyenleg az elöljáróság számára				
9	Kamatot megelőző jelölések							13	Elöljáróság általános nyereségnyújtás				
10	Kamatot megelőző jelölések							14	Elöljáróság általános nyereségnyújtás				
11	Kamatot megelőző jelölések							15	Elöljáróság általános nyereségnyújtás				
12	Kamatot megelőző jelölések							16	Elöljáróság általános nyereségnyújtás				
13	Kamatot megelőző jelölések							17	Elöljáróság általános nyereségnyújtás				
14	Kamatot megelőző jelölések							18	Elöljáróság általános nyereségnyújtás				
15	Kamatot megelőző jelölések							19	Elöljáróság általános nyereségnyújtás				
16	Kamatot megelőző jelölések							20	Elöljáróság általános nyereségnyújtás				
17	Kamatot megelőző jelölések							21	Elöljáróság általános nyereségnyújtás				
18	Kamatot megelőző jelölések							22	Elöljáróság általános nyereségnyújtás				
19	Kamatot megelőző jelölések							23	Elöljáróság általános nyereségnyújtás				
20	Kamatot megelőző jelölések							24	Elöljáróság általános nyereségnyújtás				
21	Kamatot megelőző jelölések							25	Elöljáróság általános nyereségnyújtás				
22	Kamatot megelőző jelölések							26	Elöljáróság általános nyereségnyújtás				
23	Kamatot megelőző jelölések							27	Elöljáróság általános nyereségnyújtás				
24	Kamatot megelőző jelölések							28	Elöljáróság általános nyereségnyújtás				
25	Kamatot megelőző jelölések							29	Elöljáróság általános nyereségnyújtás				
26	Kamatot megelőző jelölések							30	Elöljáróság általános nyereségnyújtás				
27	Kamatot megelőző jelölések							31	Elöljáróság általános nyereségnyújtás				
28	Kamatot megelőző jelölések							32	Elöljáróság általános nyereségnyújtás				
29	Kamatot megelőző jelölések							33	Elöljáróság általános nyereségnyújtás				
30	Kamatot megelőző jelölések							34	Elöljáróság általános nyereségnyújtás				
31	Kamatot megelőző jelölések							35	Elöljáróság általános nyereségnyújtás				
32	Kamatot megelőző jelölések							36	Elöljáróság általános nyereségnyújtás				
33	Kamatot megelőző jelölések							37	Elöljáróság általános nyereségnyújtás				
34	Kamatot megelőző jelölések							38	Elöljáróság általános nyereségnyújtás				
35	Kamatot megelőző jelölések							39	Elöljáróság általános nyereségnyújtás				
36	Kamatot megelőző jelölések							40	Elöljáróság általános nyereségnyújtás				
37	Kamatot megelőző jelölések							41	Elöljáróság általános nyereségnyújtás				
38	Kamatot megelőző jelölések							42	Elöljáróság általános nyereségnyújtás				
39	Kamatot megelőző jelölések							43	Elöljáróság általános nyereségnyújtás				
40	Kamatot megelőző jelölések							44	Elöljáróság általános nyereségnyújtás				
41	Kamatot megelőző jelölések							45	Elöljáróság általános nyereségnyújtás				
42	Kamatot megelőző jelölések							46	Elöljáróság általános nyereségnyújtás				
43	Kamatot megelőző jelölések							47	Elöljáróság általános nyereségnyújtás				
44	Kamatot megelőző jelölések							48	Elöljáróság általános nyereségnyújtás				
45	Kamatot megelőző jelölések							49	Elöljáróság általános nyereségnyújtás				
46	Kamatot megelőző jelölések							50	Elöljáróság általános nyereségnyújtás				
47	Kamatot megelőző jelölések							51	Elöljáróság általános nyereségnyújtás				
48	Kamatot megelőző jelölések							52	Elöljáróság általános nyereségnyújtás				
49	Kamatot megelőző jelölések							53	Elöljáróság általános nyereségnyújtás				
50	Kamatot megelőző jelölések							54	Elöljáróság általános nyereségnyújtás				
51	Kamatot megelőző jelölések							55	Elöljáróság általános nyereségnyújtás				
52	Kamatot megelőző jelölések							56	Elöljáróság általános nyereségnyújtás				
53	Kamatot megelőző jelölések							57	Elöljáróság általános nyereségnyújtás				
54	Kamatot megelőző jelölések							58	Elöljáróság általános nyereségnyújtás				
55	Kamatot megelőző jelölések							59	Elöljáróság általános nyereségnyújtás				
56	Kamatot megelőző jelölések							60	Elöljáróság általános nyereségnyújtás				
57	Kamatot megelőző jelölések							61	Elöljáróság általános nyereségnyújtás				
58	Kamatot megelőző jelölések							62	Elöljáróság általános nyereségnyújtás				
59	Kamatot megelőző jelölések							63	Elöljáróság általános nyereségnyújtás				
60	Kamatot megelőző jelölések							64	Elöljáróság általános nyereségnyújtás				
61	Kamatot megelőző jelölések							65	Elöljáróság általános nyereségnyújtás				
62	Kamatot megelőző jelölések							66	Elöljáróság általános nyereségnyújtás				
63	Kamatot megelőző jelölések							67	Elöljáróság általános nyereségnyújtás				
64	Kamatot megelőző jelölések							68	Elöljáróság általános nyereségnyújtás				
65	Kamatot megelőző jelölések							69	Elöljáróság általános nyereségnyújtás				
66	Kamatot megelőző jelölések							70	Elöljáróság általános nyereségnyújtás				
67	Kamatot megelőző jelölések							71	Elöljáróság általános nyereségnyújtás				
68	Kamatot megelőző jelölések							72	Elöljáróság általános nyereségnyújtás				
69	Kamatot megelőző jelölések							73	Elöljáróság általános nyereségnyújtás				
70	Kamatot megelőző jelölések							74	Elöljáróság általános nyereségnyújtás				
71	Kamatot megelőző jelölések							75	Elöljáróság általános nyereségnyújtás				
72	Kamatot megelőző jelölések							76	Elöljáróság általános nyereségnyújtás				
73	Kamatot megelőző jelölések							77	Elöljáróság általános nyereségnyújtás				
74	Kamatot megelőző jelölések							78	Elöljáróság általános nyereségnyújtás				
75	Kamatot megelőző jelölések							79	Elöljáróság általános nyereségnyújtás				
76	Kamatot megelőző jelölések							80	Elöljáróság általános nyereségnyújtás				
77	Kamatot megelőző jelölések							81	Elöljáróság általános nyereségnyújtás				
78	Kamatot megelőző jelölések							82	Elöljáróság általános nyereségnyújtás				
79	Kamatot megelőző jelölések							83	Elöljáróság általános nyereségnyújtás				
80	Kamatot megelőző jelölések							84	Elöljáróság általános nyereségnyújtás				
81	Kamatot megelőző jelölések							85	Elöljáróság általános nyereségnyújtás				
82	Kamatot megelőző jelölések							86	Elöljáróság általános nyereségnyújtás				
83	Kamatot megelőző jelölések							87	Elöljáróság általános nyereségnyújtás				
84	Kamatot megelőző jelölések							88	Elöljáróság általános nyereségnyújtás				
85	Kamatot megelőző jelölések							89	Elöljáróság általános nyereségnyújtás				
86	Kamatot megelőző jelölések							90	Elöljáróság általános nyereségnyújtás				
87	Kamatot megelőző jelölések							91	Elöljáróság általános nyereségnyújtás				
88	Kamatot megelőző jelölések							92	Elöljáróság általános nyereségnyújtás				
89	Kamatot megelőző jelölések							93	Elöljáróság általános nyereségnyújtás				
90	Kamatot megelőző jelölések							94	Elöljáróság általános nyereségnyújtás				
91	Kamatot megelőző jelölések							95	Elöljáróság általános nyereségnyújtás				
92	Kamatot megelőző jelölések							96	Elöljáróság általános nyereségnyújtás				
93	Kamatot megelőző jelölések							97	Elöljáróság általános nyereségnyújtás				
94	Kamatot megelőző jelölések							98	Elöljáróság általános nyereségnyújtás				
95	Kamatot megelőző jelölések							99	Elöljáróság általános nyereségnyújtás				
96	Kamatot megelőző jelölések							100	Elöljáróság általános nyereségnyújtás				
97	Kamatot megelőző jelölések							101	Elöljáróság általános nyereségnyújtás				
98	Kamatot megelőző jelölések							102	Elöljáróság általános nyereségnyújtás				
99	Kamatot megelőző jelölések							103	Elöljáróság általános nyereségnyújtás				
100	Kamatot megelőző jelölések							104	Elöljáróság általános nyereségnyújtás				
101	Kamatot megelőző jelölések							105	Elöljáróság általános nyereségnyújtás				
102	Kamatot megelőző jelölések							106	Elöljáróság általános nyereségnyújtás				
103	Kamatot megelőző jelölések							107	Elöljáróság általános nyereségnyújtás				
104	Kamatot megelőző jelölések							108	Elöljáróság általános nyereségnyújtás				
105	Kamatot megelőző jelölések							109	Elöljáróság általános nyereségnyújtás				
106	Kamatot megelőző jelölések							110	Elöljáróság általános nyereségnyújtás				
107	Kamatot megelőző jelölések							111	Elöljáróság általános nyereségnyújtás				
108	Kamatot megelőző jelölések							112	Elöljáróság általános nyereségnyújtás				
109	Kamatot megelőző jelölések							113	Elöljáróság általános nyereségnyújtás				
110	Kamatot megelőző jelölések							114	Elöljáróság általános nyereségnyújtás				
111	Kamatot megelőző jelölések							115	Elöljáróság általános nyereségnyújtás				
112	Kamatot megelőző jelölések							116	Elöljáróság általános nyereségnyújtás				
113	Kamatot megelőző jelölések							117	Elöljáróság általános nyereségnyújtás				
114	Kamatot megelőző jelölések							118	Elöljáróság általános nyereségnyújtás				
115	Kamatot megelőző jelölések							119	Elöljáróság általános nyereségnyújtás				
116	Kamatot megelőző jelölések							120	Elöljáróság általános nyereségnyújtás				
117	Kamatot megelőző jelölések							121	Elöljáróság általános nyereségnyújtás				
118	Kamatot megelőző jelölések							122	Elöljáróság általános nyereségnyújtás				
119	Kamatot megelőző jelölések							123	Elöljáróság általános nyereségnyújtás				
120	Kamatot megelőző jelölések							124	Elöljáróság általános nyereségnyújtás				
121	Kamatot megelőző jelölések							125	Elöljáróság általános nyereségnyújtás				
122	Kamatot megelőző jelölések							126	Elöljáróság általános nyereségnyújtás				
123	Kamatot megelőző jelölések							127	Elöljáróság általános nyereségnyújtás				
124	Kamatot megelőző jelölések							128	Elöljáróság általános nyereségnyújtás				
125	Kamatot megelőző jelölések							129	Elöljáróság általános nyereségnyújtás				
126	Kamatot megelőző jelölések							130	Elöljáróság általános nyereségnyújtás				
127	Kamatot megelőző jelölések							131	Elöljáróság általános nyereségnyújtás				
128	Kamatot megelőző jelölések							13					

Dr. Ernest Richard,

Beano M.

A ca. kir. azab. Assuranceseni Generali kárpenti igazgatója Tyronsbem:
hr. Bruck Ottó, dr. Galah R., hr. Morpurgo József.

UDAFESTEN, 19

Section 10. no.

vezető: **Bence János**

Bővebb szárazmunkási jelentések az alábbi ügyvédeknek kaphatók. Ugyanott felvilágosítások a legnagyobb közszolgálatnak és élet, tűr., szállítási és élelmiszerbiztosítások az Assicurazioni Generali, jégbiztosítások a Magyar jég- és vízszállítás- és élelmiszerbiztosító-társaság és baleset ellen való biztosítások az Először. általános baleset ellen biztosító-társaság számára a legolcsóbb díjak és a legelőnyösebb feltételek mellett elfogadhatók.

A balassa-gyarmati fölgynökeg
LENNING TÖDÖR-nál.

Nyomatott a kiadó-tulajdonos Kék László gyorsajtóján B.-Gyarmaton, 1891.